

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Π. Αγγελόπουλος
Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3442248
210-3443422

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 18-10-2016
Αρ. Πρωτ. 173169/Δ2

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Δ/σεις Εκπ/σης
- Σχολ. Συμβούλους Π.Ε. & Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/σεων Εκπ/σης)
- Δ/σεις Π.Ε. & Δ.Ε.
- Δημοτικά και Γυμνάσια (μέσω των Π.Ε. & Δ.Ε.)

ΚΟΙΝ.:

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής
Αν. Τσόχα 36
11521 Αθήνα

Θέμα: Αναδιάρθρωση και εξορθολογισμός της διδακτέας ύλης των ξένων γλωσσών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2016-2017

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 38/22-09-2016 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες σχετικά με την αναδιάρθρωση και εξορθολογισμό της διδακτέας ύλης των ξένων γλωσσών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2016-2017.

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πρόταση αναδιάρθρωσης και εξορθολογισμού της διδακτέας ύλης στηρίχτηκε στην αναγκαιότητα να ανταποκριθεί η διδασκαλία του μαθήματος της Ξένης Γλώσσας στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/τριών και να προσαρμοστεί στο επίπεδο γλωσσομάθειάς τους. Η διαμόρφωση της πρότασης βασίστηκε στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ), λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα εγχειρίδια για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο δημοτικό και στο γυμνάσιο καθώς και άλλες πηγές σχετικού εγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού.

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς:

- να κατανοήσουν τη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του ΕΠΣ-ΞΓ ώστε να το εφαρμόσουν στην τάξη,
- να μεταοπίσουν την προσοχή τους από την έννοια της «κάλυψης της ύλης» στον ίδιο τον μαθητή, στο τι θα μάθει δηλαδή και όχι στο τι θα διδαχτεί.

Με την εφαρμογή του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο γίνεται μία αποφασιστική στροφή στην ξενόγλωσση εκπαίδευση από την *υλικοκεντρική* στη *μαθησιοκεντρική* προσέγγιση, η οποία δεν είναι απλά μια μέθοδος διδασκαλίας αλλά και ένας τρόπος

οργάνωσης του διδακτικού/μαθησιακού αντικειμένου της ξένης γλώσσας, κοινός για όλες τις γλώσσες που περιλαμβάνονται στο Σχολικό Πρόγραμμα Σπουδών ή που μπορεί να συμπεριληφθούν στο μέλλον.

Συγκεκριμένα, το ΕΠΣ-ΞΓ δεν προσδιορίζει την ύλη που πρέπει να διδαχθούν οι μαθητές κάθε τάξης (π.χ. τα γραμματικά και λεξιλογικά στοιχεία), αλλά περιλαμβάνει δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας, ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, σύμφωνα με την εξάβαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ)¹. Οι δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας, οι οποίοι ρηματοποιούνται ως δηλώσεις σχετικά με το τι αναμένεται να κάνει ο μαθητής για να θεωρηθεί επαρκής χρήστης της γλώσσας στο κάθε επίπεδο, έχουν προδιαγραφεί και σταθμιστεί βάσει αναλυτικών περιγραφών των γλωσσικών ικανοτήτων στις γλώσσες του σχολικού προγράμματος και προκύπτει από ποικίλες πηγές: διδακτικά/σχολικά εγχειρίδια, εγχειρίδια περιγραφής του γλωσσικού προφίλ του χρήστη των ξένων γλωσσών και προδιαγραφές εξετάσεων γλωσσομάθειας. Επίσης, υποστηρίζονται από δεδομένα γλωσσικής χρήσης που έχουν παραχθεί από υποψηφίους στις εξετάσεις για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ), με το οποίο συνάδει το ΕΠΣ-ΞΓ, στο πλαίσιο σύνδεσης της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στο σχολείο με την πιστοποίησή της.

Το νόημα ενός προγράμματος σπουδών σαν το ΕΠΣ-ΞΓ είναι να αποστρέψει την προσοχή του εκπαιδευτικού από την «κάλυψη της ύλης» του μαθήματος για να επικεντρωθεί στον μαθητή. **Στο τι θα μάθει ο μαθητής και όχι στο τι θα διδαχτεί.** Με το ΕΠΣ-ΞΓ, το ενδιαφέρον του εκπαιδευτικού στρέφεται στο πώς μπορεί να πράξει γλωσσικά ο κάθε μαθητής, με όλες τις πηγές νοηματοδότησης που του παρέχονται εντός και εκτός σχολείου και που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο μαθητής μέσα από γλωσσικές δραστηριότητες, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού. Εν τέλει, σκοπός της εκπαίδευσης με βάση το ΕΠΣ-ΞΓ είναι να βοηθηθεί ο μαθητής να αποκτήσει σχετική επάρκεια ώστε να επικοινωνεί μέσω της γλώσσας που μαθαίνει, ακόμη και εάν η γλωσσική του παραγωγή δεν χαρακτηρίζεται από απόλυτη γλωσσική ορθότητα ή δεν είναι πάντα απολύτως κατάλληλη για την περίπτωση επικοινωνίας ή για το συγκεκριμένο συγκεκριμένο πλαίσιο.

Η επίδοση των μαθητών τα μαθήματα του σχολείου εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, ένας από τους οποίους είναι οι διαφορές στη γνωστική, κοινωνική και βιολογική ανάπτυξή τους, καθώς και στα είδη ευφυΐας. Διαφορετικά άτομα και διαφορετικές κοινωνικές ομάδες μαθητών της ίδιας ηλικίας στην ίδια τάξη έχουν διαφορετικούς πόρους νοηματοδότησης και διαφορετικές εμπειρίες και γνώσεις, διαφορετική γνωστική και κοινωνική εξέλιξη, η οποία εξαρτάται και από το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν. Ως εκ τούτου, η εκπαίδευση που προσφέρεται στους μαθητές δεν μπορεί να είναι αποδοτική αν δεν λαμβάνει υπόψη αυτά τα δεδομένα, αν δεν είναι διαφοροποιημένη και προσαρμοσμένη στα χαρακτηριστικά των διαφορετικών μαθητών σε μια τάξη, των διαφορετικών τμημάτων ή ομάδων μαθητών και των μαθητών διαφορετικών σχολείων.

Η ανάγκη ωστόσο μιας ξενόγλωσσης εκπαίδευσης προσαρμοσμένης στη γλωσσομάθεια των μαθητών, διαφοροποιημένη ανά τμήμα, τάξη, σχολείο, καθώς επίσης και διαφοροποιημένη μέσα στην ίδια τάξη γίνεται ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ επειδή προστίθεται ο παράγοντας της γλωσσικής παρακαταθήκης. Δεδομένου ότι η ξένη γλώσσα αποτελεί το *αντικείμενο* αλλά και το *μέσον* της εκμάθησής της, δεν αρκεί μόνο η διδασκαλία των κανόνων γραμματικής ή του λεξιλογίου της για να αποκτήσει ο μαθητής την ευχέρεια αποτελεσματικής επικοινωνίας σε πραγματικές ή κατασκευασμένες συνθήκες. Κατά κύριο λόγο, απαιτείται η κατά το

¹ Τα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως ορίζονται από το ΣτΕ, κατηγοριοποιούνται σε τρία βασικά επίπεδα και έξι υπο-επίπεδα ως εξής:

ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ		ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΠΙΠΕΔΑ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ	
Α	Βασικός χρήστης της γλώσσας	A1	Στοιχειώδης γνώση
		A2	Βασική γνώση
Β	Ανεξάρτητος χρήστης της γλώσσας	B1	Μέτρια γνώση
		B2	Καλή γνώση
Γ	Απόλυτα ικανός χρήστης της γλώσσας	G1	Πολύ καλή γνώση
		G2	Άριστη γνώση

δυνατόν συχνότερη εξάσκηση στη χρήση της γλώσσας με περισσότερες ώρες υποβοηθούμενης/καθοδηγούμενης μελέτης ή και αυτόνομης χρήσης της. Ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που απαιτούνται κάτω από ιδανικές συνθήκες, με βάση ελληνικές και ξένες μελέτες, για την κατάκτηση ενός από τα έξι επίπεδα γλωσσομάθειας, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΙΠΕΔΟ:	A1	A2	B1	B2	Γ1	Γ2
Σύνολο διδακτικών ωρών	115	230	460	720	1.040	1.680

Με δεδομένο ότι οι έλληνες μαθητές έρχονται στη σχολική τάξη με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας - ειδικά στην Αγγλική, και ιδιαίτερα στις μεγαλύτερες τάξεις του Δημοτικού καθώς και στις τάξεις του Γυμνασίου — είναι πολύ σημαντικό, ο/η εκπαιδευτικός:

- να διαγνώσει το γενικό επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών και να προβεί σε έρευνα των αναγκών τους,
- να προσαρμόσει την εκπαιδευτική διαδικασία στο προφίλ των μαθητών που έχει (α) σε διαφορετικά τμήματα μιας ξενόγλωσσης τάξης, (β) σε διαφορετικές τάξεις του ίδιου σχολείου, και (γ) σε διαφορετικά σχολεία
- να ακολουθήσει πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο τμήμα μιας τάξης το οποίο έχει μαθητές διαφορετικών επιπέδων γλωσσομάθειας. Περαιτέρω οδηγίες παρέχονται στον Οδηγό του Εκπαιδευτικού, στον ιστότοπο του ΙΕΠ (www.iep.edu.gr), στο πεδίο ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ).

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού της ξένης γλώσσας είναι, επιπλέον, εξαιρετικά απαιτητικός καθώς το έργο του προϋποθέτει σημαντικό χρόνο για την προετοιμασία του και αξιώνει μια συνεχή διαλογική διαδικασία μέσα στην τάξη που προϋποθέτει δημιουργικότητα και εφευρετικότητα ώστε να χρησιμοποιεί το σχολικό εγχειρίδιο ως βοήθημα και όχι αποκλειστικό εργαλείο της διδασκαλίας του.

Συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός καλείται:

- να σχεδιάσει **διαφορετικό αναλυτικό πρόγραμμα για την κάθε τάξη**, βάσει των χαρακτηριστικών των μαθητών και του ΕΠΣ-ΞΓ, το οποίο προσδιορίζει όχι μόνο τις γενικές απαιτήσεις ανά επίπεδο γλωσσομάθειας αλλά επίσης:
  - ο τα είδη γραπτού και προφορικού λόγου που αναμένεται να κατανοεί ο μαθητής σε κάθε επίπεδο καθώς και τον τρόπο κατανόησης/αξιολόγησής του (δηλ. περιλαμβάνει δείκτες ή περιγραφητές κατανόησης γραπτού και προφορικού λόγου για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας)
  - ο τα είδη γραπτού και προφορικού λόγου που αναμένεται να παράγει ο μαθητής σε κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας και τα λεξικογραμματικά μέσα εκφοράς του λόγου (δηλ. περιλαμβάνει δείκτες ή περιγραφητές κατανόησης γραπτού και προφορικού λόγου για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας)
  - ο τρόπους διαμεσολάβησης από την ελληνική στην ξένη γλώσσα
- να εκπονήσει κατάλληλα για την κάθε περίπτωση εκπαιδευτικά σενάρια, παραδείγματα των οποίων έχουν εκπονηθεί και αναρτηθεί στην πλατφόρμα ΑΙΣΩΠΟΣ (<http://aesop.iep.edu.gr/>)
- να προσαρμόσει τις δραστηριότητες του εγχειριδίου στο επίπεδο γλωσσομάθειας της κάθε τάξης ή και των διαφορετικών μαθητών μέσα στην τάξη, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, το ψηφιακό υλικό που είναι διαθέσιμο για τα μαθήματα Αγγλικής, Γαλλικής και Γερμανικής στο ΦΩΤΟΔΕΝΔΡΟ (<http://photodentro.edu.gr/>)

A. Α΄ και Β΄ τάξη του Δημοτικού

Με το μάθημα της Αγγλικής που προσφέρεται από τη σχολική χρονιά 2016-17 στις δύο πρώτες τάξεις του Δημοτικού, οι μικροί μαθητές έχουν μια πρώτη επαφή με την ξενόγλωσση εκπαίδευση στο σχολείο. Το μάθημα αυτό για τους μαθητές της Α΄ και Β΄ Δημοτικού δεν βασίζεται στο ΕΠΣ-ΞΓ αλλά σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εκπονήθηκε ειδικά, στο πλαίσιο του «Προγράμματος Εκμάθησης Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία» (ΠΕΑΠ), και απευθύνεται σε παιδιά με αναδυόμενο σχολικό γραμματισμό στη μητρική τους γλώσσα στοχεύοντας στην ανάπτυξη των κοινωνικών τους δεξιοτήτων μέσω μιας ξένης γλώσσας.

Το πρόγραμμα αυτό καθαυτό, τα συνακόλουθα ενδεικτικά αναλυτικά προγράμματα και το εκπαιδευτικό υλικό για την κάθε μία από τις δύο τάξεις επικεντρώνονται στη διαφοροποιημένη, συνεργατική μάθηση μέσα από κατάλληλες για την ηλικία δραστηριότητες που επιδιώκουν την αφύπνιση της δημιουργικής έκφρασης του παιδιού.

Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών μπορεί ο/η εκπαιδευτικός να βρει στην Εκπαιδευτική Πύλη του ΠΕΑΠ (διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΙΕΠ (www.iep.edu.gr), στο πεδίο ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ).

Το εκπαιδευτικό υλικό για την Α΄ και τη Β΄ Δημοτικού (*Alpha English & Beta English*), με τη μορφή έντυπων φακέλων, έχει διανεμηθεί στα Δημοτικά σχολεία τα οποία λειτούργησαν πιλοτικά ως Ολοήμερα με αναμορφωμένο πρόγραμμα σπουδών από το 2010 έως το 2016. Το υλικό αυτό μένει στο σχολείο για να το αξιοποιεί κάθε σχολική χρονιά ο εκπαιδευτικός. Δεν διανέμεται στους μαθητές ώστε να το πάρουν στο σπίτι για μελέτη αφού δεν τους ανατίθεται κατ' οίκον εργασία.

Κάθε φάκελος περιλαμβάνει:

- Φύλλα με έγχρωμες εικόνες που αποτελούν ερεθίσματα για γλωσσική παραγωγή
- Φύλλα εργασίας για τους μικρούς μαθητές
- Ηχητικό υλικό με ρίμες, τραγουδάκια, σύντομους διαλόγους
- Τεύχος του Εκπαιδευτικού (με λεπτομερείς οδηγίες για την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού με τη μορφή ενδεικτικών σχεδίων μαθημάτων, καθώς και παραπομπές σε εκπαιδευτικές ιστοσελίδες).

Το *Alpha English* και το *Beta English* πρόκειται να εκτυπωθούν και να διανεμηθούν και στα υπόλοιπα Δημοτικά σχολεία της χώρας. Μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της διανομής, οι εκπαιδευτικοί Αγγλικής μπορούν να χρησιμοποιήσουν το εκπαιδευτικό υλικό στην ψηφιακή του μορφή:

- για την **Α΄ τάξη**: στον ιστότοπο του ΙΕΠ (www.iep.edu.gr), στο πεδίο ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ (ΠΕΑΠ, Εκπαιδευτικό υλικό για την Α΄ τάξη)
- για την **Β΄ τάξη**: στον ιστότοπο του ΙΕΠ (www.iep.edu.gr), στο πεδίο ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ (ΠΕΑΠ, Εκπαιδευτικό υλικό για την Β΄ τάξη).

Οι εκπαιδευτικοί που θα διδάξουν τους μαθητές και μαθήτριες της Β΄ τάξης που μαθαίνουν για πρώτη χρονιά αγγλικά στο σχολείο (δηλαδή δεν έχουν κάνει αγγλικά στην Α΄ Δημοτικού) μπορούν να ξεκινήσουν με δραστηριότητες από το υλικό της Α΄ τάξης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι δραστηριότητες μάθησης A1 (Our mascot), A2 (Our names in English), B1 (our pets), B2 (fun with animals), B3 (numbers 1-5) B4 (colours), B7 (foods and sweets), Γ4 (the bear family) και παραμύθια και ιστορίες από το υλικό της Α΄ τάξης. Κατόπιν, μπορούν να επιλέξουν να συνεχίσουν και με κάποιες δραστηριότητες της Β΄ τάξης.

Αυτό που είναι σημαντικό να ξέρουν οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν τους μικρούς μαθητές των πρώτων τάξεων του Δημοτικού είναι πως έχουν στη διάθεσή τους τόσο για την Α΄ όσο και για τη Β΄ τάξη περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό και «ύλη» από ότι μπορούν να «καλύψουν» στη διάρκεια της μίας μόνον ώρας την εβδομάδα που έχει προγραμματιστεί να διδάξουν Αγγλικά. Συνεπώς, θα πρέπει να επιλέξουν ποιες δραστηριότητες θα κάνουν και ποιες δεν θα κάνουν στην τάξη. Ας έχουν υπόψη ακόμη ότι υπάρχουν και οδηγίες στην Εκπαιδευτική Πύλη ΠΕΑΠ – στο πεδίο «Η Γωνιά του Γονιού»– για να κάνει και κάποια διασκεδαστικά πράγματα στο σπίτι το παιδί με τη βοήθεια του γονιού.

Φυσικά, το ποιες και πόσες δραστηριότητες θα κάνει στην τάξη ο εκπαιδευτικός τελικά εξαρτάται από τους κοινωνικούς γραμματισμούς που έχουν αναπτύξει οι μαθητές της κάθε τάξης και του κάθε τμήματος. Σαφώς, δεν είναι υποχρεωμένοι να «καλύψουν» όλο το φάσμα της ύλης που προβλέπεται στο ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ Αναλυτικό Πρόγραμμα της Α΄ Δημοτικού (στην Πύλη ΠΕΑΠ) ή στο Α.Π. της Β΄ (). Minimum στόχος είναι μέχρι το τέλος της χρονιάς να έχουν αναπτυχθεί οι δεξιότητες των παιδιών της:

- ➔ Α΄ Δημοτικού να «παίζουν» με την νέα γλώσσα που μαθαίνουν, να λένε ρίμες και κάποια τραγουδάκια (έστω εν χορώ), να λειτουργούν στην τάξη τους ακούγοντας π.χ. τον/τη δάσκαλο/α τους να τους δίνει οδηγίες και εντολές του τύπου SIT DOWN, STAND UP, JUMP, κλπ.), να αρχίσουν να αναγνωρίζουν λέξεις και φράσεις και επιμέρους νοήματα μιας ιστοριούλας.
- ➔ Β΄ Δημοτικού να ανταποκρίνονται σε εντολές και οδηγίες στα αγγλικά για το μάθημα, να συμμετέχουν σε σύντομους προσωπικούς διαλόγους, να ξέρουν τα λόγια για να τραγουδήσουν ή/και να πουν κάποια ποιηματάκια/ρίμες, να αναγνωρίζουν και να λένε με σωστή προφορά και επιτονισμό λέξεις και φράσεις που έχουν μάθει για απλές καθημερινές καταστάσεις, να κάνουν ένα σύντομο διάλογο για μια καθημερινή περίπτωση επικοινωνίας, να καταλαβαίνουν νοήματα μιας γνωστής ιστορίας και να τη δραματοποιούν, να αρχίσουν να αναγνωρίζουν τα λατινικά γράμματα, καθώς αρχίζει να αναδύεται ο σχολικός γραμματισμός (κυρίως ανάγνωση λέξεων).

B. Γ΄ τάξη του Δημοτικού

Στο πλαίσιο του ΠΕΑΠ αναπτύχθηκε και εκδόθηκε επίσης έντυπο εκπαιδευτικό υλικό με τη μορφή σχολικού εγχειριδίου. Τα «Μαγικά Βιβλία», δηλ. το *Magic Book 1* και το *Magic Book 2* αποτελούνται από (α) student's book, (β) workbook, (γ) CD (με διαλόγους, τραγουδάκια και ρίμες), και (δ) teacher's book (με λεπτομερείς οδηγίες για την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού). Σημειώνεται ότι το *Magic Book 1* είναι για αρχάριους. Την σχολική χρονιά 2016-17 θα χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία μαθητών/τριών της Γ΄ Δημοτικού που διδάσκονται Αγγλικά για πρώτη φορά στο σχολείο. Οι μαθητές/τριες που διδάχτηκαν Αγγλικά στην Α΄ και Β΄ Δημοτικού θα χρησιμοποιήσουν το *Magic Book 2*. Και τα δύο βιβλία με το συνοδευτικό υλικό είναι προσβάσιμα στην Εκπαιδευτική Πύλη του ΠΕΑΠ (στον ιστότοπο του ΙΕΠ, στο πεδίο ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ).

Με τη φοίτηση των μαθητών στην Γ΄ Δημοτικού, αρχίζει μια προκαταρκτική εφαρμογή του νέου Προγράμματος Σπουδών, δηλ. του ΕΠΣ-ΞΓ. Η ξενόγλωσση εκπαίδευση στην τάξη αυτή είναι ο συνδυασμός κρίκος μεταξύ του ΠΕΑΠ και του ΕΠΣ-ΞΓ, ενώ παράλληλα είναι μια μεταβατική χρονιά από την πρώιμη στη μέση παιδική ηλικία, όταν οι μαθητές είναι πια 8-9 ετών και έχουν αναπτύξει τον κοινωνικό τους γραμματισμό και πρακτικές συνύπαρξης στον κοινωνικό χώρο του σχολείου και εκτός αυτού, έχουν αποκτήσει ακόμη περισσότερες δεξιότητες χειρισμού ψηφιακών εργαλείων που, σε συνδυασμό με την αναγνωστική ικανότητα που έχουν αναπτύξει, μπορούν να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, κτλ. Οι μαθητές της Γ΄ Δημοτικού έχουν πλέον μπει σε μια διαφορετική γνωστική αναπτυξιακή πορεία, την οποία έχει βοηθήσει η δίχρονη σχολική εκπαίδευση, και μπορούν να προβούν σε σειρά νοητικών πράξεων, λογικών ταξινομήσεων, μπορούν να συγκεντρωθούν καλύτερα από ό,τι στην Α΄ αλλά και στη Β΄ Δημοτικού και έχει αναπτυχθεί η μνήμη και η μεταγνώση τους.

Φυσικά, κάθε μαθητής αναπτύσσεται βιολογικά, νοητικά και κοινωνικά με τον δικό του ρυθμό, ενώ η γνωστική και κοινωνική εξέλιξη διαφορετικών ομάδων παιδιών εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό τόσο από το ευρύτερο όσο και το στενότερο περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν. Έτσι, οι μαθητές μιας τάξης μπορεί να είναι πολύ διαφορετικοί. Οι μαθητές της Γ΄ Δημοτικού σε όλη τη χώρα έχουν σίγουρα διαφορετικές δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής λόγου στην Αγγλική, ανάλογα με το εάν έχουν ή δεν έχουν διδαχθεί ή εκτεθεί σ' αυτή τη γλώσσα στο σχολείο ή στο σπίτι τις προηγούμενες χρονιές. Ωστόσο, ολοκληρώνοντας

την Γ' Δημοτικού και έχοντας 90-100 περίπου ώρες καθοδηγούμενης μελέτης στο σχολείο αναμένεται να είναι ακόμη σε επίπεδο «αρχαρίου» (**επίπεδο A1-**) και να είναι σε θέση για τα εξής:²

- Να διαβάσουν και να γράψουν λέξεις και φράσεις χρησιμοποιώντας την αλφάβητο στα αγγλικά την οποία μαθαίνουν
- Να αναγνωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν (γραπτά και προφορικά) αριθμούς, λεξιλόγιο και φράσεις σχετικά με:
  - το σχολείο (π.χ. την τάξη, τα σχολικά αντικείμενα, χώρους)
  - την οικογένεια και το σπίτι (π.χ. τα δωμάτια, έπιπλα, αντικείμενα σπιτιού)
  - την εξωτερική εμφάνιση ατόμων (π.χ. ρούχα, χρώματα) και αντικειμένων
  - τις ημέρες της εβδομάδας
  - τις καθημερινές συνήθειες και τις συνήθειες στον ελεύθερο χρόνο (π.χ. reading a book, watching a DVD)
  - τοποθεσίες, καιρικά φαινόμενα και τις εποχές του χρόνου
  - διατροφή και με τις καθημερινές συνήθειες ατομικής υγιεινής (π.χ. wash face, wash hands, take the soap)
  - φροντίδας του σπιτιού (π.χ. washing windows, cleaning the bathroom)
  - το φυσικό περιβάλλον και ζώα
- Να μπορούν να αναγνωρίσουν/κατανοήσουν και να χρησιμοποιήσουν προφορικά (και γραπτά – αν και όχι πάντα) απλές γλωσσικές δομές για:
  - να χαιρετήσουν, να αυτοσυστηθούν ή να συστήσουν ένα μέλος της οικογένειας, έναν φίλο, κτλ.
  - να πουν τι μπορούν ή δεν μπορούν να κάνουν οι ίδιοι οι ένας τρίτος
  - να αναφερθούν ή/και να ανταλλάξουν πληροφορίες για τις καθημερινές τους συνήθειες (π.χ. I get up, have breakfast, drink milk, κτλ.)
  - να αναφερθούν σε συναισθήματα, στο πώς νιώθουν οι ίδιοι και άλλοι
  - να πουν τι έχουν/δεν έχουν, ή τι έχει/δεν έχει κάποιος άλλος
  - να αναγνωρίσουν ή να δώσουν εντολές και οδηγίες (π.χ. dance, jump, clap your hands, κτλ.)
  - να περιγράψουν στοιχεία της εξωτερικής εμφάνισης ή/και να συγκρίνουν άτομα, ζώα, αντικείμενα
  - να αναφερθούν σε δουλειές του σπιτιού
  - να ανταλλάξουν πληροφορίες για δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου
  - να μιλήσουν για το πόσο συχνά κάνουν οι ίδιοι ή γίνεται κάτι.

Γ. **Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού**

Τελειώνοντας το Δημοτικό και αφού οι μαθητές (με βάση το σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα 2016-2017) θα έχουν ολοκληρώσει 250-300 ώρες καθοδηγούμενης μελέτης στις τρεις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού (3 ώρες εβδομαδιαίως σε κάθε μία από τις τρεις τάξεις = 90-100 ώρες κατά σχολικό έτος), αναμένεται, στο τέλος της ΣΤ' Δημοτικού, ο μέσος μαθητής να έχει αναπτύξει γλωσσομάθεια **επιπέδου A2**, δηλαδή:

- να κατανοούν και να παράγουν σύντομα και πολύ απλά δομημένα κείμενα που αφορούν δραστηριότητες καθημερινής ρουτίνας,
- να περιγράφουν καθημερινές τους συνήθειες ή να δίνουν πληροφορίες για πλευρές του άμεσου περιβάλλοντός τους (π.χ. για το χώρο διαβίωσης ή εργασίας τους, για την οικογένειά τους, κ.λπ.),
- να επικοινωνούν (σε προσομοίωση) με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο, ανταλλάσσοντας πληροφορίες για ζητήματα προσωπικού ενδιαφέροντος και άμεσης ανάγκης,

---

² Το ποιες δεξιότητες αναμένεται να έχουν αναπτύξει οι μαθητές της Γ' Δημοτικού περιγράφονται εδώ αναλυτικά, αφού το ΕΠΣ-ΞΓ δεν περιλαμβάνει περιγραφητές για το επίπεδο A1- (όπως άλλωστε δεν περιλαμβάνει ούτε η 2001 έκδοση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες).

- να διατυπώνουν γραπτά ή προφορικά μια πληροφορία στην ξένη γλώσσα με ερέθισμα φράση ή σύντομο κείμενο στην Ελληνική.

Ειδικά στο μάθημα της Αγγλικής, όσο προχωρά η ξενόγλωσση σχολική εκπαίδευση, ο/η εκπαιδευτικός έρχεται αντιμέτωπος με την όλο και μεγαλύτερη ανομοιογένεια του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών του. Τα παιδιά της ΣΤ΄ Δημοτικού έχουν εκτεθεί στη χρήση της αγγλικής γλώσσας και εκτός σχολείου περισσότερο από τους μαθητές των προηγούμενων τάξεων του Δημοτικού και η ανομοιογένεια των επιπέδων γλωσσομάθειας στο Γυμνάσιο είναι συχνό φαινόμενο. Για αυτό τον λόγο είναι σημαντικό, με κατάλληλο προγραμματισμό, να λειτουργήσουν τμήματα στα οποία να κατατάσσονται μαθητές με περίπου το ίδιο επίπεδο γλωσσομάθειας. Όταν στο ίδιο τμήμα υπάρχουν μαθητές διαφορετικών επιπέδων, πέρα από την προσαρμογή για την περίπτωση των ασκήσεων και δραστηριοτήτων των έντυπων σχολικών εγχειριδίων, ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει τους πλούσιους ψηφιακούς πόρους ή μαθησιακά αντικείμενα που έχουν αναπτυχθεί για τον εμπλουτισμό του μαθήματος της Αγγλικής και τα οποία περιλαμβάνονται σε διαδραστικά σχολικά βιβλία (<http://ebooks.edu.gr/>).

Ο «εμπλουτισμός» έχει ορισθεί από την επιστημονική ομάδα που τα κατασκεύασε ως προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού του σχολικού βιβλίου. Οι διάφορες μορφές αυτής της προσαρμογής περιλαμβάνουν:

- Προσθήκη εκπαιδευτικού υλικού για την αντιμετώπιση ειδικών περιστάσεων (π.χ. προετοιμασία για μια συγκεκριμένη εξέταση).
- Επέκταση εκπαιδευτικού υλικού για επιπλέον εξάσκηση σε ένα κομμάτι του βιβλίου ή εξατομικευμένη εξάσκηση.
- Τροποποίηση εκπαιδευτικού υλικού με σκοπό να καλύψει τις ανάγκες μιας συγκεκριμένης ομάδας των μαθητών (π.χ. λόγω της ηλικίας τους, του φύλου, του επαγγέλματος, του κοινωνικού ή του πολιτιστικού υπόβαθρού τους).
- Προσαρμογή ή συμπλήρωση εκπαιδευτικού υλικού για να καλύψει συγκεκριμένη ομάδα-στόχο σε ένα τόπο.

Παράλληλα με τα μαθησιακά αντικείμενα που ο εκπαιδευτικός μπορεί να τα εντοπίσει στο αποθετήριο των Μαθησιακών Αντικειμένων (<http://photodentro.edu.gr/lor/>) για να τα δουλέψει στην τάξη ή να αναθέσει σε ομάδες ή και μεμονωμένους μαθητές για να εργαστούν στο σχολείο ή το σπίτι, μπορεί να εντοπίσει και εκπαιδευτικά βίντεο στο σχετικό Αποθετήριο (<http://photodentro.edu.gr/video/>).

Τα μαθησιακά αντικείμενα που μπορεί να βρει ο εκπαιδευτικός (ή και μόνος ο μαθητής) εμπίπτουν σε τέσσερις γενικές κατηγορίες: ενημερωτικό ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό (audio extracts, glossaries, picture dictionaries, comics), διδακτικό υλικό (edugames, self-assessment tests, listening apps, reading apps), βιωματικό υλικό (digital stories, virtual tours, songs) και διερευνητικό υλικό (mystery and lost series, webquests, writing apps).

Δ. Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου

Με βάση το σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα 2016-2017, ολοκληρώνοντας οι μαθητές το Γυμνάσιο θα έχουν διδαχτεί την αγγλική γλώσσα 215-220 ώρες και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου (2 ώρες εβδομαδιαίως σε κάθε μία από τις τρεις τάξεις 72 περίπου ώρες κατά σχολικό έτος), οι οποίες είναι πρόσθετες στις 250-300 ώρες του Δημοτικού. Τούτο σημαίνει πως στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου, ο μέσος μαθητής που θα έχει διδαχτεί ΜΟΝΟ στο σχολείο (συνολικά 415-520 ώρες) θα έχει αναπτύξει γλωσσομάθεια **επιπέδου Β1** και σε γενικές γραμμές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να κατανοεί και να παράγει απλά δομημένα και σαφή κείμενα για ζητήματα που σχετίζονται με τομείς προσωπικού ενδιαφέροντος, όπως εργασία, εκπαίδευση, αναψυχή.
- Να αφηγείται γεγονότα, να περιγράφει εμπειρίες, προσωπικά του σχέδια και να εξηγεί τις απόψεις του.
- Να συμμετέχει χρησιμοποιώντας την ξένη γλώσσα (σε προσομοίωση) σε συνήθεις περιστάσεις διαπροσωπικής επικοινωνίας (σε ταξίδια στο εξωτερικό, σε συνομιλία με ξένους επισκέπτες στη χώρα, σε χώρους εργασίας ή αναψυχής).

- Να παράγει σύντομα και απλά δομημένα, γραπτά και προφορικά, μηνύματα στην ξένη γλώσσα, βασισμένα σε προφορικά μηνύματα ή απλά γραπτά κείμενα στην Ελληνική, ή και αντίστροφα.

Ενώ υπάρχουν ορισμένοι μαθητές που, για διάφορους λόγους, έχουν χαμηλότερο του αναμενόμενου επιπέδου γλωσσομάθειας, είναι αρκετοί εκείνοι που έχουν υψηλότερο.³ Αυτό, σύμφωνα και με την Ευρωπαϊκή έρευνα στην οποία συμμετείχε και η Ελλάδα, συμβαίνει επειδή κάποιοι μαθητές έχουν ήδη πολλές περισσότερες ώρες καθοδηγούμενης μελέτης στο ενεργητικό τους, στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος⁴ ή και εκτός αυτού αλλά εντός σχολείου. Κάποιοι άλλοι μαθητές έρχονται σε επαφή με την Αγγλική συστηματικά και εκτός σχολείου. Οι μαθητές εκείνοι που είναι στο επίπεδο B2 αναμένεται σε γενικές γραμμές:

- Να κατανοούν τις βασικές ιδέες/πληροφορίες σύνθετων κειμένων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν αφηρημένες έννοιες σχετικές με ποικίλους τομείς κοινωνικής εμπειρίας ή και τεχνικές πληροφορίες (π.χ. πώς να χρησιμοποιήσει κάποιος μια ηλεκτρική συσκευή).
- Να παράγουν λεπτομερή, ορθά δομημένα και συνεκτικά κείμενα σχετικά με μια ευρεία γκάμα θεμάτων, αναπτύσσοντας κατάλληλη επιχειρηματολογία προκειμένου να υποστηρίξουν τις θέσεις τους ή αναφέροντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας άποψης.
- Να συζητούν (σε προσομοίωση) στη γλώσσα-στόχο με σαφήνεια, με αμεσότητα και ευχέρεια για ζητήματα που αφορούν τους νέους και τους ενήλικες πολίτες της δικής τους ή μιας ξένης κοινωνίας.
- Να επιλέγουν πληροφορίες σχετικές με τον επικοινωνιακό τους στόχο από ένα ή περισσότερα κείμενα γραπτού ή προφορικού λόγου στην Ελληνική ώστε να παράγουν ένα σχετικά σύνθετο κείμενο στην ξένη γλώσσα ή αντίστροφα.

Η σημαντική διαφορά επιπέδων γλωσσομάθειας ανάμεσα σε μαθητές της ίδιας ηλικίας/τάξης στο Γυμνάσιο, κάνει επιτακτική την ανάγκη να προσαρμόσει ο εκπαιδευτικός την ύλη και το υλικό του σχολικού εγχειριδίου στο επίπεδο των μαθητών της τάξης του και να χρησιμοποιήσει τεχνικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, αξιοποιώντας και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό από το ΦΩΤΟΔΕΝΔΡΟ και άλλα υλικά που εύκολα εντοπίζει ο εκπαιδευτικός στο Διαδίκτυο.⁵

Τα Μαθησιακά Αντικείμενα (Μ.Α.) για την Αγγλική, όπως δηλώνουν τα ίδια τα μέλη της επιστημονικής ομάδας που υλοποίησε το έργο μπορούν να ενταχθούν σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό που προωθεί τη βιωματική και διερευνητική μάθηση, την επαφή με τον πολιτισμό και την κουλτούρα του «άλλου» και τη δημιουργία Μ.Α. που μπορούν να έχουν πολλαπλή αξιοποίηση των ίδιων ψηφιακών πόρων για διαφορετικούς μαθησιακούς σκοπούς και εξάσκηση είτε σε ομάδες με άλλους μαθητές, είτε για ατομική εργασία και αυτοεκπαίδευση.

Επίσης, είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί το πλούσιο υλικό που υπάρχει στο ηλεκτρονικό σχολείο του ΚΠΓ και συγκεκριμένα στην «τάξη» του εκπαιδευτικού, όπου μπορεί να βρει υλικό στο Αποθετήριο δραστηριοτήτων και e-books με practice tests για όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας (στον ιστότοπο του ΙΕΠ ή <http://rcel.enl.uoa.gr/kpgeschool/ekpaideutikoi>).

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

³ Για παράδειγμα, στην Ευρωπαϊκή Έρευνα SurveyLang, στην οποία συμμετείχε και η Ελλάδα το 2011, διαπιστώθηκαν τα εξής ποσοστά 15χρονων μαθητών με ικανότητα κατανόησης γραπτού λόγου στην Αγγλική: **A1**:- 15.2 | **A1**: 27.2 | **A2**: 12.5 | **B1**: 14.9 | **B2**: 30.2, όπως φαίνεται στον πίνακα της σελ. 27 της μελέτης, η οποία είναι προσβάσιμη από την ιστοσελίδα του RCeL του ΕΚΠΑ (http://www.rcel.enl.uoa.gr/fileadmin/rcel.enl.uoa.gr/uploads/images/ESLC_EN_WEB.pdf). Στον η- σύνδεσμο http://gr.rcel.enl.uoa.gr/fileadmin/rcel.enl.uoa.gr/uploads/images/ESLC_GR_WEB.pdf βρίσκεται και η ελληνική βερσιόν της έκδοσης.

⁴ Για παράδειγμα, το ωρολόγιο πρόγραμμα στο Ολοήμερο Δημοτικό σχολείο με ΕΑΕΠ προέβλεπε περισσότερες ώρες διδασκαλίας της Αγγλικής (2 ώρες στην Α' και Β' Δημοτικού αντί καμίας που προβλεπόταν στα μη ΕΑΕΠ Δημοτικά και 4 στις Γ' Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, αντί 3 που προβλέπονταν στα μη ΕΑΕΠ).

⁵ Βλ. Κεφ. 5 στον Οδηγό του Εκπαιδευτικού, στον ιστότοπο του ΙΕΠ (www.iep.edu.gr), στο πεδίο ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ.

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ
Α΄ Β΄ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

A. Σε σχέση με τα σχολικά εγχειρίδια

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου⁶

Διδακτικό εγχειρίδιο: Action. fr-gr 1

Ενότητες: 0, 1, 2, 3

Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: Action. fr-gr 1

Ενότητες: 4, 5, 6, 7

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου⁷

Διδακτικό εγχειρίδιο: Action. fr-gr 3

Ενότητες: 0, 1, 2, 3, 4

B. Σε σχέση με το Επίπεδο Γλωσσομάθειας

Για τις 3 τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται, γενικώς, η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής:

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α1
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α1+

Ωστόσο, είναι γεγονός ότι πολλοί παράγοντες, σχολικοί και εξωσχολικοί, συντελούν στην ανομοιογένεια του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών που συνθέτουν το δυναμικό μιας τάξης. Οι μαθητές του Γυμνασίου έχουν αποκτήσει, κατά τα προηγούμενα χρόνια της σχολικής τους διαδρομής, διαφορετικές γνώσεις και έχουν αναπτύξει διαφορετικού επιπέδου επικοινωνιακές και γλωσσικές δεξιότητες. Συνεπώς, ιδιαίτερα για τον εκπαιδευτικό της ξενόγλωσσης τάξης, καθίσταται αναγκαία η διερεύνηση του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών με διαγνωστικές αξιολογικές διαδικασίες έτσι ώστε να προσαρμόσει τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της ύλης του, στο μακρο-επίπεδο (ετήσιος σχεδιασμός) και στο μεσο-επίπεδο (σχεδιασμός ευρύτερων ενοτήτων) αλλά και τις μεθόδους διδασκαλίας

⁶ Είναι πιθανό, σε ορισμένα σχολεία (π.χ. Πρότυπα, Πειραματικά, Ιδιωτικά με άδεια παρέκκλισης), αλλά και σε ορισμένα τμήματα ξένης γλώσσας (π.χ. με μαθητές που δεν παρακολουθούσαν την ίδια ξένη γλώσσα σε προηγούμενες τάξεις, με μαθητές που έχουν διαφορετικό επίπεδο γλωσσομάθειας από το αναμενόμενο), η προτεινόμενη διδακτέα ύλη να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο εκπαιδευτικός είναι χρήσιμο να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο σε σχέση με το επίπεδο των μαθητών του κάθε τμήματος και, ενδεχομένως, ανεξάρτητα από το σχολικό βιβλίο, αξιοποιώντας άλλες πηγές διδακτικού υλικού, π.χ. ιστοσελίδες κρατικών φορέων που εποπτεύονται από το υπουργείο Παιδείας ή από φορείς νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χαίρουν δημόσιας αναγνώρισης για το εκπαιδευτικό και πολιτιστικό έργο που προσφέρουν.

⁷ Δεδομένης της έλλειψης του τεύχους Action.fr-gr 2 που θα αποτελούσε φυσική συνέχεια του 1ου τεύχους, ο εκπαιδευτικός, ιδιαίτερα στη Γ΄ Γυμνασίου, καλείται να περιοριστεί μόνο στα περιεχόμενα του διδακτικού εγχειριδίου (Action.fr-gr 3) που θεωρεί κατάλληλο για το επίπεδο των μαθητών. Ως εκ τούτου, είναι χρήσιμο να αξιοποιήσει άλλες πηγές διδακτικού υλικού το οποίο εκτιμά ότι ανταποκρίνεται στο Επίπεδο Γλωσσομάθειας των μαθητών ώστε να συνδεθεί το περιεχόμενο του μαθήματος με την πρωθύστερη γνώση και να καταστεί δυνατή η απρόσκοπτη διδασκαλία/εκμάθηση της Γαλλικής. Για τον σκοπό αυτό θα σταλούν από το ΙΕΠ αναλυτικές οδηγίες για τη στοχοθεσία αλλά και για τη χρήση και αξιοποίηση διδακτικού υλικού στη Γ΄ Γυμνασίου (Ψηφιακό Σχολείο, Φωτόδεντρο, σενάρια διδασκαλίας, διαδικτυακές πηγές, δραστηριότητες κτλ).

του στις ανάγκες, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και, κυρίως, στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών του. Σε αυτό τον σχεδιασμό και προγραμματισμό της ύλης, το διδακτικό εγχειρίδιο δεν αποτελεί παρά μόνο ένα «εργαλείο», όχι το μοναδικό, που τον βοηθά να υλοποιήσει τον σχεδιασμό του και τους στόχους της διδασκαλίας του.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται ενδεικτικά οι διδακτικοί στόχοι και η διδακτέα ύλη και των 3 τάξεων του Γυμνασίου. Οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές στην προηγούμενη βαθμίδα ή τάξη, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας, πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικοπολιτισμική της διάσταση.

1 Θεματικές περιοχές
<ul style="list-style-type: none"> • Οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον (Άτομο, στοιχεία ταυτότητας, προσωπικές πληροφορίες, εξωτερική εμφάνιση, χαρακτήρας, προτιμήσεις, ενδιαφέροντα, οικογενειακές σχέσεις, κοινωνικές σχέσεις...)
<ul style="list-style-type: none"> • Κατοικία (γειτονιά, κτίρια, χώροι σπιτιού, έπιπλα,)
<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαίδευση και Σχολικό περιβάλλον (προσωπικό, μαθήματα, σχολικοί χώροι, σχολικό πρόγραμμα, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Αγορές και κατανάλωση (ρούχα, διατροφή, μαγαζιά, εστιατόρια,...)
<ul style="list-style-type: none"> • Εργασία (επαγγέλματα, χώροι εργασίας, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Ψυχαγωγία (αθλήματα, βιβλία, κινηματογράφος, θέατρο, χορός, έξοδοι, διασκέδαση, γιορτές,...)
<ul style="list-style-type: none"> • Τουρισμός & Ταξίδια (χώρες, πόλεις, εθνικότητες, γλώσσες, ήθη & έθιμα, μνημεία, καιρός, μεταφορικά μέσα, δραστηριότητες, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση & Μέσα Επικοινωνίας (διαδίκτυο, κοινωνική δικτύωση, τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, περιοδικά, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτική & Κοινωνία (πολιτειακή οργάνωση, πολιτική ζωή, πολίτης, δικαιώματα, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Επιστήμη & Τεχνολογία (καινοτομία, τεχνολογικά μέσα, εξέλιξη, περιβάλλον, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομία & Βιομηχανία (παραγωγή, εργασία, ανεργία, μισθοί, πλούτος, φτώχεια, ...)

2α) Περιληπτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
<p>Οι μαθητές, στο τέλος του Γυμνασίου, αναμένεται να είναι ικανοί:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
<ul style="list-style-type: none"> • Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο, κ.λπ.
<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνουν διάλογο (σε προσομοίωση) με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

2β) Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας

Οι μαθητές, στο τέλος του Γυμνασίου, αναμένεται να είναι ικανοί:

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Να κατανοούν το βασικό νόημα ενός σύντομου, πολύ απλά δομημένου πληροφοριακού ή περιγραφικού κειμένου αυθεντικού λόγου (π.χ. ανακοίνωσης, πινακίδας, καταλόγου, αφίσας, σημειώματος, ηλεκτρονικού μηνύματος), το οποίο αναφέρεται σε τυπικές καταστάσεις ή ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες σε καταλόγους ή σύντομα κείμενα με περιορισμένο λεξιλόγιο, απλές γραμματικές δομές και τυποποιημένα προτασιακά σχήματα.
- Να απαντούν στα ελληνικά σε ερωτήσεις που αφορούν συγκεκριμένα νοήματα του ξενόγλωσσου κειμένου.
- Να κατανοούν απλές προτάσεις οδηγίων (π.χ. κατασκευής αντικειμένου) ή κατευθύνσεων (π.χ. μετάβασης από σημείο Χ σε σημείο Υ με τα πόδια ή με μέσο μεταφοράς) και απλά διατυπωμένα σχόλια σχετικά με φωτογραφίες που βρίσκει κανείς σε ιστότοπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook), σε αποθετήρια φωτογραφιών (π.χ. Picasa), κ.λπ.
- Να αναγνωρίζουν οικεία ονόματα (χωρών, πόλεων, γνωστών προσώπων, κ.λπ.) και απλούς προσδιορισμούς χρόνου (επιρρήματα όπως «χθες», «σήμερα», «αύριο», ημερομηνίες, ώρες), τόπου (τοποθεσίες, διευθύνσεις) και ποσότητας (αριθμούς, τιμές).
- Να κατανοούν τη σημασία κοινών διεθνοποιημένων λέξεων ή φράσεων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. email, fax, tv, service, κ.λπ.).
- Να αναγνωρίζουν το περιβάλλον χρήσης απλών, τυποποιημένων εκφράσεων (π.χ. ότι την πινακίδα «Μην πατάτε το γρασίδι» τη βρίσκουμε σε κάποιο πάρκο).
- Να κατανοούν τη σημασία μεμονωμένων λέξεων ή φράσεων με βάση τα άμεσα γλωσσικά συμφραζόμενα ή το ευρύτερο επικοινωνιακό περιβάλλον όπου αυτές εμφανίζονται.
- Να έχουν επίγνωση απλών γλωσσικών στοιχείων σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτικών συνδέσμων, επιρρημάτων).
- Να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες από ένα ή περισσότερα σύντομα πληροφοριακά κείμενα και να τις ταξινομούν.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ

- Να συντάσσουν απλές προτάσεις δίνοντας πληροφορίες για τον εαυτό τους, την οικογένεια, τους φίλους ή γνωστούς ή το άμεσο περιβάλλον τους (π.χ. πού μένουν, με τι ασχολούνται, κ.λπ.) ή να συμπληρώνουν (π.χ. σε έντυπο ξενοδοχείου, σε έντυπο για αγορά κάποιου προϊόντος, σε αίτηση, κ.λπ.) προσωπικά τους στοιχεία, όπως όνομα, ηλικία, ημερομηνία γέννησης, εθνικότητα, διεύθυνση.
- Να συντάσσουν σύντομα κείμενα διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. φιλική επιστολή, κάρτα, σημείωμα, ηλεκτρονικό μήνυμα), στέλνοντας χαιρετισμούς (π.χ. από διακοπές), δίνοντας ή ζητώντας πληροφορίες.
- Να περιγράφουν καθημερινές τους συνήθειες, οικείους τους ανθρώπους ή και άγνωστα πρόσωπα (υπαρκτά ή φανταστικά), χρησιμοποιώντας περιορισμένο εύρος λέξεων και γραμματικών δομών.
- Να διατυπώνουν σύντομα σχόλια σε φωτογραφίες π.χ. σε ιστότοπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης.
- Να συμπληρώνουν τις απαντήσεις τους σε ένα ερωτηματολόγιο, κουίζ ή σταυρόλεξο ή να ολοκληρώνουν ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο (π.χ. κείμενο φυλλαδίου οδηγίων), μέρος του οποίου τους δίνεται.
- Να διατυπώνουν μια στοιχειώδη αφήγηση, συνδέοντας τις φράσεις και προτάσεις με απλούς συνδέσμους ή επιρρήματα (π.χ. «και», «αλλά», «ή», «μετά», κ.λπ.).
- Να συνθέτουν ένα σύντομο κείμενο τυπικής διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. επιστολή, κάρτα, σημείωμα, ηλεκτρονικό μήνυμα), αξιοποιώντας πληροφορίες από διαφορετικές πηγές (κείμενα, οπτικό υλικό, κ.λπ.).

ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

- Να αποδίδουν σε ένα ξενόγλωσσο κείμενο λέξεις ή φράσεις που ακούν ή διαβάζουν σε ένα ελληνόγλωσσο κείμενο (διαφορετικού τύπου από το ξενόγλωσσο).

<ul style="list-style-type: none"> • Με αφορμή γραπτό ή προφορικό κείμενο στην ελληνική (π.χ. συνέντευξη γνωστού προσώπου), να απαντούν γραπτά στην ξένη γλώσσα σε ερωτήματα σχετικά με πληροφορίες που περιλαμβάνει το κείμενο.
<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν στοιχεία από ένα ελληνόγλωσσο κείμενο που ακούν ή διαβάζουν (ανακοίνωση αναχωρήσεων-αφίξεων, πινακίδα, αφίσα, χάρτη, κ.λπ.) σε ένα σημείωμα, ηλεκτρονικό μήνυμα, κ.λπ. στην ξένη γλώσσα.
<ul style="list-style-type: none"> • Με αφορμή γραπτές ή προφορικές οδηγίες διατυπωμένες στα ελληνικά, να απαντούν σε απλά ερωτήματα στην ξένη γλώσσα χρησιμοποιώντας τυποποιημένες εκφράσεις και απλό λεξιλόγιο.
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
<ul style="list-style-type: none"> • Να απαντούν σε απλά ερωτήματα στην ξένη γλώσσα (ή σε πιο σύνθετα ερωτήματα στην ελληνική) σχετικά με το περιεχόμενο σύντομης εκφοράς λόγου (καθαρά ηχογραφημένης), όπως, ερωταποκρίσεων, οδηγιών (π.χ. δασκάλου, γυμναστή, γιατρού κ.λπ.), είδησης, κ.λπ.
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν πολύ βασικές, τυποποιημένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται σε καθημερινές συνθήκες διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. χαιρετισμούς, συστάσεις, κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν συγκεκριμένες πληροφορίες (π.χ. προσωπικά στοιχεία του ομιλητή ή πληροφορίες σχετικές με το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον του), διατυπωμένες με απλό λεξιλόγιο και τυποποιημένες προτασιακές δομές.
<ul style="list-style-type: none"> • Να ακούν και να τοποθετούν στη σωστή σειρά απλές προτάσεις οδηγιών (π.χ. κατασκευής αντικειμένου) ή κατευθύνσεων (π.χ. μετάβασης από σημείο Χ σε σημείο Υ με τα πόδια ή με μέσο μεταφοράς).
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τη σημασία κοινών διεθνοποιημένων λέξεων ή φράσεων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. e-mail, fax, tv, service, κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν οικεία ονόματα που ακούν και απλούς προσδιορισμούς χρόνου, τόπου και ποσότητας, όταν συλλαβίζονται, και να γράφουν σωστά ένα μήνυμα που υπαγορεύεται).
<ul style="list-style-type: none"> • Να ταξινομούν γενικές ή ειδικές πληροφορίες που περιέχονται σε ένα ή περισσότερα απλά κείμενα (π.χ. να κατηγοριοποιούν τα φρούτα και τα ζώα, τα χαρακτηριστικά ενός αγοριού και ενός κοριτσιού, κ.λπ.)
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
<ul style="list-style-type: none"> • Να απαντούν και να θέτουν απλές ερωτήσεις που αφορούν σε άμεσες ανάγκες καθημερινής επικοινωνίας (π.χ. να δίνουν ή να ζητούν προσωπικές πληροφορίες ή πληροφορίες σχετικά με το άμεσο περιβάλλον, την οικογένεια, κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν μια στοιχειώδη αφήγηση, συνδέοντας τις φράσεις και προτάσεις με απλούς συνδέσμους ή επιρρήματα (π.χ. «και», «αλλά», «ή», «μετά», κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να χειρίζονται σωστά την έννοια του χρόνου (χρονικά επιρρήματα, ημερομηνίες, ώρες, κ.λπ.), του τόπου και της ποσότητας (αριθμούς, τιμές).
<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν άτομα, αντικείμενα, τοποθεσίες, χρησιμοποιώντας λεξιλόγιο υψηλής συχνότητας και πολύ απλά προτασιακά σχήματα.
<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν καθημερινές εκφράσεις ευγενικού χαιρετισμού, συστάσεων και αποχαιρετισμού («γεια σου, τι κάνετε σήμερα», «παρακαλώ, μπορείς μήπως...», «ευχαριστώ για όλα», «λυπάμαι πολύ», κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να ζητούν βοήθεια ή διευκρινίσεις σε συγκεκριμένες, καθημερινές περιστάσεις επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας πολύ απλές προτάσεις.
<ul style="list-style-type: none"> • Να ικανοποιούν πολύ βασικές ανάγκες καθημερινής επικοινωνίας, με την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους είναι πρόθυμος να επαναλάβει ή να αναδιατυπώσει τις φράσεις του, μιλώντας αργά και καθαρά προκειμένου να βοηθήσει την επικοινωνία.
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν σε ένα ξενόγλωσσο κείμενο λέξεις ή φράσεις που ακούν σε διάλογο ή μονόλογο στα

ελληνικά.
• Με αφορμή γραπτό ή προφορικό κείμενο στην ελληνική (π.χ. αγγελία, διαφήμιση), να απαντούν στην ξένη γλώσσα σε προφορικό ερώτημα που αφορά στη μορφή του κειμένου, το περιβάλλον στο οποίο θα το συναντούσε κανείς, κ.λπ.
• Να χρησιμοποιούν στοιχεία από ένα ελληνόγλωσσο κείμενο που ακούν ή διαβάζουν (ανακοίνωση αναχωρήσεων-αφίξεων, πινακίδα, αφίσα, χάρτη, κ.λπ.) σε ένα ξενόγλωσσο μήνυμα.
• Με αφορμή γραπτές ή προφορικές οδηγίες διατυπωμένες στα ελληνικά, να απαντούν σε απλά ερωτήματα στην ξένη γλώσσα χρησιμοποιώντας τυποποιημένες εκφράσεις και απλό λεξιλόγιο.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ Α΄ Β΄ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ⁸

A. Σε σχέση με τα σχολικά εγχειρίδια

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: Deutsch ein Hit! 1 (νέα έκδοση του διδακτικού εγχειριδίου, 2016-2017)

Ενότητες: 1, 2, 3, 4, 5

Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: Deutsch ein Hit! 1 (παλαιά έκδοση, οι μαθητές κάνουν χρήση του διδακτικού πακέτου που τους έχει διανεμηθεί κατά το σχολικό έτος 2015-16)

Ενότητες: 6, 7, 8, 9

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: Deutsch ein Hit! 2 (νέα έκδοση του διδακτικού εγχειριδίου, 2016-2017)

Ενότητες: 1, 2, 3, 4

B. Σε σχέση με το Επίπεδο Γλωσσομάθειας

Για τις 3 τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται, γενικώς, η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής:

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1+

Ωστόσο, είναι γεγονός ότι πολλοί παράγοντες, σχολικοί και εξωσχολικοί, συντελούν στην ανομοιογένεια του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών που συνθέτουν το δυναμικό μιας τάξης. Οι μαθητές του Γυμνασίου έχουν αποκτήσει, κατά τα προηγούμενα χρόνια της σχολικής τους διαδρομής, διαφορετικές

⁸ Είναι πιθανό, σε ορισμένα σχολεία (π.χ. Πρότυπα, Πειραματικά, Ιδιωτικά με άδεια παρέκκλισης), αλλά και σε ορισμένα τμήματα ξένης γλώσσας (π.χ. με μαθητές που δεν παρακολουθούσαν την ίδια ξένη γλώσσα σε προηγούμενες τάξεις, με μαθητές που έχουν διαφορετικό επίπεδο γλωσσομάθειας από το αναμενόμενο), η προτεινόμενη διδακτέα ύλη να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο εκπαιδευτικός είναι χρήσιμο να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο σε σχέση με το επίπεδο και τις ανάγκες των μαθητών του κάθε τμήματος και, ενδεχομένως, ανεξάρτητα από το σχολικό βιβλίο, αξιοποιώντας άλλες πηγές διδακτικού υλικού, π.χ. ιστοσελίδες κρατικών φορέων που εποπτεύονται από το υπουργείο Παιδείας ή από φορείς νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χαίρουν δημόσιας αναγνώρισης για το εκπαιδευτικό και πολιτιστικό έργο που προσφέρουν. (Ψηφιακό Σχολείο, Φωτόδεντρο, κ.ά.)

γνώσεις και έχουν αναπτύξει διαφορετικού επιπέδου επικοινωνιακές και γλωσσικές δεξιότητες. Συνεπώς, ιδιαίτερα για τον εκπαιδευτικό της ξενόγλωσσης τάξης, καθίσταται αναγκαία η διερεύνηση του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών με διαγνωστικές αξιολογικές διαδικασίες, έτσι ώστε να προσαρμόσει τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της ύλης του, στο μακρο-επίπεδο (ετήσιος σχεδιασμός) και στο μεσο-επίπεδο (σχεδιασμός ευρύτερων ενοτήτων) αλλά και τις μεθόδους διδασκαλίας του στις ανάγκες, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και, κυρίως, στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών του. Σε αυτόν τον σχεδιασμό και προγραμματισμό της ύλης, το διδακτικό εγχειρίδιο αποτελεί «βοηθητικό εργαλείο», όχι το μοναδικό, που τον βοηθά να υλοποιήσει τον σχεδιασμό και τους στόχους της διδασκαλίας του.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται ενδεικτικά οι διδακτικοί στόχοι και η διδακτέα ύλη και των 3 τάξεων του Γυμνασίου. Οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές στην προηγούμενη βαθμίδα ή τάξη, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας, πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, στη λειτουργική χρήση της γλώσσας και στην κοινωνικοπολιτισμική της διάσταση.

1 Θεματικές περιοχές
<ul style="list-style-type: none"> • Οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον (Άτομο, στοιχεία ταυτότητας, προσωπικές πληροφορίες, χαρακτήρας, προτιμήσεις, ενδιαφέροντα, οικογενειακές σχέσεις, κοινωνικές σχέσεις, εξωτερική εμφάνιση, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Κατοικία (γειτονιά, κτίρια, χώροι σπιτιού, έπιπλα, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαίδευση και Σχολικό περιβάλλον (σχολικά είδη, μαθήματα, σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα, σχολικοί χώροι, εκπαιδευτικό και άλλο προσωπικό, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Αγορές και κατανάλωση (διατροφή, μαγαζιά, εστιατόρια, ρούχα, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Εργασία (επαγγέλματα, χώροι εργασίας, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Ψυχαγωγία (αθλήματα, βιβλία, κινηματογράφος, θέατρο, χορός, έξοδοι, διασκέδαση, γιορτές, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Τουρισμός & Ταξίδια (χώρες, πόλεις, εθνικότητες, γλώσσες, ήθη & έθιμα, μνημεία, μουσεία, καιρός, μεταφορικά μέσα, δραστηριότητες, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση & Μέσα Επικοινωνίας (διαδίκτυο, κοινωνική δικτύωση, τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, περιοδικά, ...)
2α) Περιληπτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας
Οι μαθητές, στο τέλος του Γυμνασίου, αναμένεται να είναι ικανοί:
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
<ul style="list-style-type: none"> • Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο, κ.λπ.
<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνουν διάλογο (σε προσομοίωση) με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

2β) Αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας

Οι μαθητές, στο τέλος του Γυμνασίου, αναμένεται να είναι ικανοί:

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Να κατανοούν το βασικό νόημα ενός σύντομου, πολύ απλά δομημένου πληροφοριακού ή περιγραφικού κειμένου αυθεντικού λόγου (π.χ. ανακοίνωσης, πινακίδας, καταλόγου, αφίσας, σημειώματος, ηλεκτρονικού μηνύματος), το οποίο αναφέρεται σε τυπικές καταστάσεις ή ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες σε καταλόγους ή σύντομα κείμενα με περιορισμένο λεξιλόγιο, απλές γραμματικές δομές και τυποποιημένα προτασιακά σχήματα.
- Να απαντούν στα ελληνικά σε ερωτήσεις που αφορούν συγκεκριμένα νοήματα του ξενόγλωσσου κειμένου.
- Να κατανοούν απλές προτάσεις οδηγίων (π.χ. κατασκευής αντικειμένου) ή κατευθύνσεων (π.χ. μετάβασης από σημείο Χ σε σημείο Υ με τα πόδια ή με μέσο μεταφοράς) και απλά διατυπωμένα σχόλια σχετικά με φωτογραφίες που βρίσκει κανείς σε ιστότοπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook), σε αποθετήρια φωτογραφιών (π.χ. Picasa), κ.λπ.
- Να αναγνωρίζουν οικεία ονόματα (χωρών, πόλεων, γνωστών προσώπων, κ.λπ.) και απλούς προσδιορισμούς χρόνου (επιρρήματα όπως «χθες», «σήμερα», «αύριο», ημερομηνίες, ώρες), τόπου (τοποθεσίες, διευθύνσεις) και ποσότητας (αριθμούς, τιμές).
- Να κατανοούν την σημασία κοινών διεθνοποιημένων λέξεων ή φράσεων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. email, fax, tv, service, κ.λπ.).
- Να αναγνωρίζουν το περιβάλλον χρήσης απλών, τυποποιημένων εκφράσεων (π.χ. ότι την πινακίδα «Μην πατάτε το γρασίδι» τη βρίσκουμε σε κάποιο πάρκο).
- Να κατανοούν τη σημασία μεμονωμένων λέξεων ή φράσεων με βάση τα άμεσα γλωσσικά συμφραζόμενα ή το ευρύτερο επικοινωνιακό περιβάλλον όπου αυτές εμφανίζονται.
- Να έχουν επίγνωση απλών γλωσσικών στοιχείων σύνδεσης των προτάσεων (παρατακτικών συνδέσμων, επιρρημάτων).
- Να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες από ένα ή περισσότερα σύντομα πληροφοριακά κείμενα και να τις ταξινομούν.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ

- Να συντάσσουν απλές προτάσεις δίνοντας πληροφορίες για τον εαυτό τους, την οικογένεια, τους φίλους ή γνωστούς ή το άμεσο περιβάλλον τους (π.χ. πού μένουν, με τι ασχολούνται, κ.λπ.) ή να συμπληρώνουν (π.χ. σε έντυπο ξενοδοχείου, σε έντυπο για αγορά κάποιου προϊόντος, σε αίτηση, κ.λπ.) προσωπικά τους στοιχεία, όπως όνομα, ηλικία, ημερομηνία γέννησης, εθνικότητα, διεύθυνση.
- Να συντάσσουν σύντομα κείμενα διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. φιλική επιστολή, κάρτα, σημείωμα, ηλεκτρονικό μήνυμα), στέλνοντας χαιρετισμούς (π.χ. από διακοπές), δίνοντας ή ζητώντας πληροφορίες.
- Να περιγράφουν καθημερινές τους συνήθειες, οικείους τους ανθρώπους ή και άγνωστα πρόσωπα (υπαρκτά ή φανταστικά), χρησιμοποιώντας περιορισμένο εύρος λέξεων και γραμματικών δομών.
- Να διατυπώνουν σύντομα σχόλια σε φωτογραφίες π.χ. σε ιστότοπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης.
- Να συμπληρώνουν τις απαντήσεις τους σε ένα ερωτηματολόγιο, κουίζ ή σταυρόλεξο ή να ολοκληρώνουν ένα σύντομο πληροφοριακό κείμενο (π.χ. κείμενο φυλλαδίου οδηγίων), μέρος του οποίου τους δίνεται.
- Να διατυπώνουν μια στοιχειώδη αφήγηση, συνδέοντας τις φράσεις και προτάσεις με απλούς συνδέσμους ή επιρρήματα (π.χ. «και», «αλλά», «ή», «μετά», κ.λπ.).
- Να συνθέτουν ένα σύντομο κείμενο τυπικής διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. επιστολή, κάρτα, σημείωμα, ηλεκτρονικό μήνυμα), αξιοποιώντας πληροφορίες από διαφορετικές πηγές (κείμενα, οπτικό υλικό, κ.λπ.).

ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

- Να αποδίδουν σε ένα ξενόγλωσσο κείμενο λέξεις ή φράσεις που ακούν ή διαβάζουν σε ένα ελληνόγλωσσο κείμενο (διαφορετικού τύπου από το ξενόγλωσσο).

<ul style="list-style-type: none"> • Με αφορμή γραπτό ή προφορικό κείμενο στην ελληνική (π.χ. συνέντευξη γνωστού προσώπου), να απαντούν γραπτά στην ξένη γλώσσα σε ερωτήματα σχετικά με πληροφορίες που περιλαμβάνει το κείμενο.
<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν στοιχεία από ένα ελληνόγλωσσο κείμενο που ακούν ή διαβάζουν (ανακοίνωση αναχωρήσεων-αφίξεων, πινακίδα, αφίσα, χάρτη, κ.λπ.) σε ένα σημείωμα, ηλεκτρονικό μήνυμα, κ.λπ. στην ξένη γλώσσα.
<ul style="list-style-type: none"> • Με αφορμή γραπτές ή προφορικές οδηγίες διατυπωμένες στα ελληνικά, να απαντούν σε απλά ερωτήματα στην ξένη γλώσσα χρησιμοποιώντας τυποποιημένες εκφράσεις και απλό λεξιλόγιο.
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
<ul style="list-style-type: none"> • Να απαντούν σε απλά ερωτήματα στην ξένη γλώσσα (ή σε πιο σύνθετα ερωτήματα στην ελληνική) σχετικά με το περιεχόμενο σύντομης εκφοράς λόγου (καθαρά ηχογραφημένης), όπως. ερωταποκρίσεων, οδηγιών (π.χ. δασκάλου, γυμναστή, γιατρού κ.λπ.), είδησης, κ.λπ.
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν πολύ βασικές, τυποποιημένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται σε καθημερινές συνθήκες διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. χαιρετισμούς, συστάσεις, κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν συγκεκριμένες πληροφορίες (π.χ. προσωπικά στοιχεία του ομιλητή ή πληροφορίες σχετικές με το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον του), διατυπωμένες με απλό λεξιλόγιο και τυποποιημένες προτασιακές δομές.
<ul style="list-style-type: none"> • Να ακούν και να τοποθετούν στη σωστή σειρά απλές προτάσεις οδηγιών (π.χ. κατασκευής αντικειμένου) ή κατευθύνσεων (π.χ. μετάβασης από σημείο Χ σε σημείο Υ με τα πόδια ή με μέσο μεταφοράς).
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τη σημασία κοινών διεθνοποιημένων λέξεων ή φράσεων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. e-mail, fax, tv, service, κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν οικεία ονόματα που ακούν και απλούς προσδιορισμούς χρόνου, τόπου και ποσότητας, όταν συλλαβίζονται, και να γράφουν σωστά ένα μήνυμα που υπαγορεύεται).
<ul style="list-style-type: none"> • Να ταξινομούν γενικές ή ειδικές πληροφορίες που περιέχονται σε ένα ή περισσότερα απλά κείμενα (π.χ. να κατηγοριοποιούν τα φρούτα και τα ζώα, τα χαρακτηριστικά ενός αγοριού και ενός κοριτσιού, κ.λπ.)
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ & ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΑΣΗ
<ul style="list-style-type: none"> • Να απαντούν και να θέτουν απλές ερωτήσεις που αφορούν σε άμεσες ανάγκες καθημερινής επικοινωνίας (π.χ. να δίνουν ή να ζητούν προσωπικές πληροφορίες ή πληροφορίες σχετικά με το άμεσο περιβάλλον, την οικογένεια, κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν μια στοιχειώδη αφήγηση, συνδέοντας τις φράσεις και προτάσεις με απλούς συνδέσμους ή επιρρήματα (π.χ. «και», «αλλά», «ή», «μετά», κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να χειρίζονται σωστά την έννοια του χρόνου (χρονικά επιρρήματα, ημερομηνίες, ώρες, κ.λπ.), του τόπου και της ποσότητας (αριθμούς, τιμές).
<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν άτομα, αντικείμενα, τοποθεσίες, χρησιμοποιώντας λεξιλόγιο υψηλής συχνότητας και πολύ απλά προτασιακά σχήματα.
<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν καθημερινές εκφράσεις ευγενικού χαιρετισμού, συστάσεων και αποχαιρετισμού («γεια σου, τι κάνετε σήμερα», «παρακαλώ, μπορείς μήπως...», «ευχαριστώ για όλα», «λυπάμαι πολύ», κ.λπ.).
<ul style="list-style-type: none"> • Να ζητούν βοήθεια ή διευκρινίσεις σε συγκεκριμένες, καθημερινές περιστάσεις επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας πολύ απλές προτάσεις.
<ul style="list-style-type: none"> • Να ικανοποιούν πολύ βασικές ανάγκες καθημερινής επικοινωνίας, με την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους είναι πρόθυμος να επαναλάβει ή να αναδιατυπώσει τις φράσεις του, μιλώντας αργά και καθαρά προκειμένου να βοηθήσει την επικοινωνία.
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν σε ένα ξενόγλωσσο κείμενο λέξεις ή φράσεις που ακούν σε διάλογο ή μονόλογο στα ελληνικά.

• Με αφορμή γραπτό ή προφορικό κείμενο στην ελληνική (π.χ. αγγελία, διαφήμιση), να απαντούν στην ξένη γλώσσα σε προφορικό ερώτημα που αφορά στη μορφή του κειμένου, το περιβάλλον στο οποίο θα το συναντούσε κανείς, κ.λπ.
• Να χρησιμοποιούν στοιχεία από ένα ελληνόγλωσσο κείμενο που ακούν ή διαβάζουν (ανακοίνωση αναχωρήσεων-αφίξεων, πινακίδα, αφίσα, χάρτη, κ.λπ.) σε ένα ξενόγλωσσο μήνυμα.
• Με αφορμή γραπτές ή προφορικές οδηγίες διατυπωμένες στα ελληνικά, να απαντούν σε απλά ερωτήματα στην ξένη γλώσσα χρησιμοποιώντας τυποποιημένες εκφράσεις και απλό λεξιλόγιο.

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/ση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
- Δ/ση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Π.Ε., Τμ. Α΄
- Αυτ. Δ/ση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπί/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπί/σης
- Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπί/σης